

120694 - Müslüman'ın Kafir Veya Fasık İle Ortaklaşa Ticaret Yapması

Soru

Ticarete kafir veya fasık ile ortaklık yapmam caiz mi? Fasık olan bir Müslüman veya bir kafir ile ortak iken daha ortaklıktan çekildim ancak sermayem onda kaldı gelecekte bana iade etmesi için anlaştım. Ticaret yapılan malda zekat vacip olur mu? Zira söz konusu maldan hiçbir kazanç elde etmiyorum ve ortağım da zekat vermiyor?

Detaylı cevap

Allah'a hamd olsun.

Birincisi:

Müslümanın, fasık veya kafir ile ticarete ortaklık yapması veya onunla çalışması caizdir. Abdullah bin Ömer r.a'dan rivayetle Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem, Hayber'in işletilmesi ve ekilmesi için Yahudilere vermiştir. Gelirin yarısı da Yahudilere karşılık olarak verilmiştir. (Buhari 2366)

Şüphesiz bu Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem ile Yahudiler arasında bir ortaklıktı. Arazi Rasulullah'tan çalışma ise Yahudilerden gelir ise yarı yarıya bölüştürülmüştür.

İmam Buhari bu hadisi zikrederken başlık olarak şöyle yazmıştır: "Zimmi ve Müşriklerle Tarımda Ortaklık Yapma Konusu"

İkincisi:

Şayet kafir ile ortaklık kafiye sevgi besleme ve dostluk kurmaya neden olursa bu durumda ortaklık caiz olmaz. Ayrıca ticarete ortaklık olduğu takdirde Müslüman kimse ticareti kontrol etmesi kafir

veya fasıkın haram ve faizle muamele etmemesinden emin olması gerekir.

Şeyh Salih el Fevzan, el Mulahhas el Fıkhi 2/124’de şöyle dedi:

Müslüman’ın kafir ile ortaklığı bir şart ile caizdir. Yetkinin tümü kafirde olmaması gerekir. Zira kafir bir kimse faiz veya haram ile işlem yapabilir. Bu nedenle ticaret Müslümanın denetiminde olması şarttır.

Şeyh Abdulaziz bin Baz Rahimehullah’a şöyle soruldu:

Bir Müslüman koyun besicilik ve ticaretinde bir Hristiyan ile ortaklık yapması caiz mi?

Cevap:

Müslümanın Hristiyan veya başka bir kafir ile tarım, hayvancılık veya her hangi bir alanda ortaklık yapması asıl olarak caizdir. Ancak kafire karşı muvela/dostluk olmaması şartıyladır. Bazı ilim ehli Müslüman’ın tarım veya hayvancılıkta bizzat kendisi idare etmesi şart koşar. Çünkü kafire güven olmaz.

Ortaklığın caizliği şu detaya bağlıdır:

Şayet ortaklık dostluğa veya bir haramı işlemeye veya bir vacibi bırakmaya neden olursa bu ortaklık haram olur. Ancak böyle bir olumsuzluğa neden olmuyorsa ve ticareti Müslüman kendisi idare ediyorsa ve kandırılması söz konusu değilse bir sakıncası yoktur.

Her şeye rağmen en doğrusu Müslümanın Müslüman kardeşleriyle ortaklık kurmasıdır. Böylece hem dini hem de malını güven altına almış olur. Zira kendi din düşmanı ile ortaklık yapmak; ahlaki, dini ve malı için risk taşır. Ancak zaruri bir durum varsa yukarıdaki hususlara riayet etmek şartıyla caizdir. (Fetava nur ala derb 1/377)

Üçüncüsü:

Ortaklıktan çekilmen ve sermayen ortağın üzerinde borç olarak kalması ortaklıktan ilişkin kesilmiş olur. Böylece şirket malında zekat gerekmez. Ancak alacaklı olduğun parada zekat vaciptir. O parayla inşaat yapmanız bir şeyi değiştirmez.

Borç para ortağın zimmetinde olduğu müddetçe onun zekatından sorumlusunuz. Borcun zekatı ise (1117) nolu sorunun cevabın detaylıca açıklanmıştır. Özetle: şayet ortağın zengin olup borcunu zamanında veriyorsa üzerinden bir sene geçmesiyle zekatını verirsin. Şayet borcunu ödemez ve geciktiren bir kişi ise tedbir açısından teslim aldıktan sonra zekatını vermektir. Daha detaylı bilgi için (119047) nolu sorunun cevabına bakınız.

En iyisini Allah bilir.